

Przedmiotowy system oceniania z biologii
Publiczne Salezjańskie Liceum Ogólnokształcące im. Błogosławionej Piątki Poznańskiej
klasa I zakres podstawowy

1. Przedmiotowy system oceniania został opracowany na podstawie:
  - Rozporządzenia MEN w sprawie warunków i sposobu oceniania,
  - Statutu Szkoły
  - Zasad Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania
  - Podstawy programowej kształcenia ogólnego dla IV etapu edukacyjnego
  - Programu nauczania biologii w zakresie podstawowym

2. Przedmiotowy system oceniania ma na celu wprowadzenie jasnych, zrozumiałych dla uczniów i jego rodziców (opiekunów) kryteriów oceniania. Uczeń powinien przez cały czas nauki być świadomy, jaki jest stopień jego wiadomości i umiejętności z biologii. Jednocześnie sam powinien zdawać sobie sprawę ze swoich niedociągnięć, by poprzez odpowiedni wkład pracy uzyskać odpowiednią ocenę końcową. Regulamin powinien pomóc w tym, aby ocena zarówno przez nauczyciela jak i ucznia była uważana za sprawiedliwą.
Warunki i sposób przekazywania informacji o postępach ucznia w nauce i tryb zgłaszania zastrzeżeń reguluje WSO.

3. Podstawowe cele oceniania to:
  1. poinformowanie ucznia i jego rodziców o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach,
  2. motywowanie ucznia do dalszej pracy oraz wdrożenie do systematycznej nauki, samokontroli i samooceny, pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju.

4. Uczniowie i rodzice zostają zapoznani z przedmiotowym systemem oceniania na początku roku szkolnego.

5. Ocena śródroczna i roczna jest wystawiana na podstawie średniej ważonej wyliczanej w dzienniku elektronicznym.

6. Ustala się 3 obszary podlegające ocenie:

Obszar 1 obejmuje sprawdziany, testy, prace klasowe, oraz wszelkie inne formy pisemnego sprawdzania wiedzy i umiejętności o szczególnym znaczeniu, zapowiedziane z przynajmniej tygodniowym wyprzedzeniem,

Obszar 2 obejmuje kartkówki i odpowiedzi ustne,

Obszar 3 obejmuje zadania domowe, pracę w grupach, projekty, prace długoterminowe, wszelkie prace dodatkowe wykonywane poza szkołą, ocenę z zeszytu, kart pracy, aktywność na lekcjach,

wagi:

Obszar 1 – waga 6

Obszar 2 – waga 3

Obszar 3 – waga 2

Tabela przedstawia sposób przyporządkowania średniej ważonej oceny szkolnej.

Średnia ważona	Ocena
$1,75 \leq W < 2,74$	dopuszczający
$2,75 \leq W < 3,74$	dostateczny
$3,75 \leq W < 4,74$	dobry
$4,75 \leq W < 5,24$	bardzo dobry
$W \geq 5,25$	celujący

7. Ocena roczna jest średnią ważoną uzyskaną z ocen cząstkowych z całego roku szkolnego. Ocenę roczną nauczyciel wystawia według powyższej zasady z zastrzeżeniem, iż ocena może ulec zmianie (podwyższeniu) w przypadkach, kiedy np. uczeń wykazuje się bardzo dużym zaangażowaniem, inicjatywą itp. Uczeń może poprawić i otrzymać ocenę **roczną wyższą niż przewidywana, jeśli zaliczył w ciągu roku wszystkie obowiązkowe prace klasowe, sprawdziany, kartkówki i wykonał wszystkie wyznaczone przez nauczyciela zadania oraz przystąpi do dodatkowego sprawdzianu (o wadze 10)**, potwierdzającego umiejętności i wiedzę na ocenę wyższą w formie pisemnej.

Warunki uzyskania wyższej oceny śródrocznej lub rocznej reguluje Wewnętrzny System Oceniania (WSO) oraz dokument „Warunki i tryb uzyskiwania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych oraz rocznej oceny klasyfikacyjnej z zachowania”

8. Oceny z biologii wystawiane są z:

- prac pisemnych:
  - sprawdzianów (zapowiedzianych przynajmniej tydzień wcześniej i wpisanych do dziennika elektronicznego Librus)
  - kartkówek trwających 10 minut (obejmujących materiał trzech ostatnich tematów lekcyjnych - **kartkówki są niezapowiedziane**)
  - odpowiedzi ustnych (obejmujących **materiał trzech ostatnich tematów lekcyjnych**)

każda z w/w form pisemnej wypowiedzi może zawierać pytania o podstawowe pojęcia i terminy biologiczne niezbędne do dalszego kształcenia a obejmujące treści kształcenia wcześniejszych etapów edukacyjnych

- pracy w grupie,
- pracy na lekcji,
- prac domowych,
- innych obowiązkowych prac (referaty, projekty, modele wykonane samodzielnie przez uczniów prezentacji),
- zadań zadawanych poprzez platformę edukacyjną Librus.

9. Ocena prac pisemnych:

- prace pisemne są obowiązkowe,
  - W przypadku nieobecności na pracy pisemnej, uczeń jest obowiązany napisać ją w terminie wyznaczonym przez nauczyciela /nie dotyczy kartkówek/
- zasady oceniania sprawdzianów pisemnych:
  - 100% – celujący
  - 99%-85% - bardzo dobry
  - 84%-70% - dobry

69%-55% - dostateczny
54%-41% - dopuszczający
poniżej 40% niedostateczny

W przypadku uczniów posiadających opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, zasady oceniania i czas pisania prac dostosowuje się do zaleceń zawartych w opinii.

- Jeżeli z jakiegokolwiek powodu uczeń nie podjął się napisania pracy w ustalonym terminie, nauczyciel ma prawo przeprowadzić pracę pisemną na najbliższych zajęciach, na których uczeń jest obecny.
  - W przypadku, gdy uczeń nie wywiązał się z obowiązku oddania pracy długoterminowej, ćwiczeń lub zadania domowego i otrzymał „0”, zobowiązany jest do uzupełniania braków w terminie wyznaczonym przez nauczyciela. Prace oddane po terminie nie będą oceniane /pozostaje wpisane „0”/ co może skutkować obniżeniem oceny śródrocznej lub rocznej.
  - Uczeń ma prawo przystąpić do poprawy oceny otrzymanej za sprawdzian pisemny w terminie wyznaczonym przez nauczyciela, lecz nie dłużej niż przez miesiąc od otrzymania informacji o otrzymanej ocenie. Każda z ocen ma równą wagę i jest wliczana do średniej. Poprawy sprawdzianów odbywają się wyłącznie w czasie, w którym nauczyciel i uczeń nie mają innych zajęć /lekcji, kółek itp./.
- Uczeń, który nie zgłosi się na poprawę w wyznaczonym terminie, traci do niej prawo.
nie ma możliwości poprawiania ocen uzyskanych z kartkówek.

10. Ocena odpowiedzi ustnych:

- nauczyciel ma prawo zapytać ucznia z zagadnień dotyczących tematów trzech ostatnich lekcji oraz materiału poleconego do przygotowania

11. wymagania na poszczególne oceny:

- wymagań na ocenę niedostateczną nie określa się, otrzymuje ją uczeń który nie opanował wiedzy i umiejętności określonych w podstawie programowej dla odpowiedniego etapu kształcenia,
- dopuszczający – podczas odpowiedzi możliwe są liczne błędy, zarówno w zakresie wiedzy merytorycznej jak i w sposobie jej prezentowania, przy pomocy nauczyciela uczeń zasadniczo udziela odpowiedzi na postawione pytanie,
- dostateczny– odpowiedź odbywa się przy niewielkim ukierunkowaniu ze strony nauczyciela, występują nieliczne błędy,
- dobry – odpowiedź zasadniczo samodzielna, zawiera większość wymaganych treści (wiadomości podstawowe uzupełnione są o nieco trudniejszą wiedzę rozszerzającą), uczeń posługuje się terminologią biologiczną, dopuszczalne są jedynie nieliczne – drugorzędne z punktu widzenia tematu – błędy, nie wyczerpuje zagadnienia,
- bardzo dobry – odpowiedź wyczerpująca pod względem tematycznym swobodne posługiwanie się terminologią biologiczną, dostrzeganie związków między zjawiskami, wyciąganie wniosków, dokonywanie oceny całościowej,
- celujący – odpowiedź wskazuje na szczególne zainteresowanie przedmiotem, spełniając kryteria oceny bardzo dobrej, zawiera treści zaczerpnięte z literatury popularnonaukowej, zawiera oryginalne przemyślenia i własne oceny ucznia.

12. Ocena pracy w grupie:

Nauczyciel na podstawie obserwacji uczniów ocenia ich wysiłek, pomysły, wiedzę, umiejętność współpracy, zaangażowanie, talenty manualne.

Ocenia też uczniów w rolach lidera, sekretarza, prezentera.

13. Ocena pracy na lekcji:

- uczeń, który zgłosił się do odpowiedzi ustnej na ochotnika, ma prawo zrezygnować z wstawienia oceny do dziennika,
- za aktywny udział w lekcji uczeń może uzyskać ocenę bardzo dobrą.
- Aktywność na lekcji ocenia się w skali punktowej, ocenę bardzo dobrą uczeń otrzymuje za uzyskanie 10 punktów, celującą 15 punktów
- Punkty uzyskane na lekcji uczeń po informacji od nauczyciela wpisuje do zeszytu przedmiotowego i uzyskuje potwierdzenie poprzez podpis nauczyciela
- uczeń ma prawo zgłosić, że nie jest przygotowany do lekcji (w tym brak obowiązkowej pracy domowej i brak zeszytu, podręcznika na lekcji) bez podania przyczyny - w przypadku jednej godziny biologii w tygodniu – jeden raz w półroczu, Należy o tym powiadomić nauczyciela przed lekcją. Wszelkie braki uczeń jest zobowiązany uzupełnić na następną lekcję. ***Punkt ten nie dotyczy lekcji, na których przeprowadzane są zapowiadane wcześniej sprawdziany, i nie dotyczy również zadań długoterminowych.***

14. Ocena pracy domowej:

- za wykonaną pracę domową uczeń uzyskuje ocenę po uprzednim zaprezentowaniu sposobu jej wykonania,
- w przypadku, gdy uczeń nie odrobił pracy domowej, ma obowiązek przedstawić nauczycielowi odrobioną pracę domową przed następną lekcją, każdorazowy brak zadania jest odnotowywany w dzienniku elektronicznym i ma wpływ na ocenę semestralną i końcoworoczną.
- Uczeń ma obowiązek wykonywać zadania zadawane drogą elektroniczną poprzez platformę edukacyjną
- nie ma możliwości wykonania po wyznaczonym terminie zadania zadanego poprzez platformę edukacyjną Librus.

15. NAUCZANIE HYBRYDOWE:

w trakcie nauczania hybrydowego uczeń przebywający w domu ma obowiązek do godziny 15 wykonać wszystkie zadania.

16. Z dniem wprowadzenia nauczania zdalnego ulegają zmianie wagi ocen:

sprawdzian – waga 3

kartkówka/odpowiedź – waga 2

pozostałe: waga 1

17. Szczęśliwy numerek – osoby, których numery wylosowano danego dnia mają prawo odmówić odpowiedzi ustnej z przedmiotu oraz odmówić napisania niezapowiedzianej kartkówki. Mogą również odmówić oddania krótkoterminowego zadania domowego, z tym, że muszą je odrobić i pokazać nauczycielowi na następnej lekcji.

18. Nauczyciel ma obowiązek oddać poprawiony sprawdzian w ciągu trzech tygodni od dnia napisania go przez ucznia, a kartkówkę w ciągu dwóch tygodni. Po upływie tego czasu uczeń ma prawo odmówić przyjęcia oceny i napisać sprawdzian ponownie w wyznaczonym przez siebie terminie, nie dłuższym niż jeden miesiąc.

19. Sprawdzone i poprawione (w ciągu trzech tygodni) prace kontrolne są pokazywane i omawiane z uczniami na lekcji, a następnie przechowywane w szkole i udostępniane uczniom i ich rodzicom w trakcie konsultacji indywidualnych i zebrań z rodzicami.

20. W przypadku uczniów posiadających opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, zasady oceniania i czas pisania prac dostosowuje się do zaleceń zawartych w opinii.

Wymagania programowe i kryteria ocen z biologii – poziom podstawowy
Publiczne Salezjańskie Liceum Ogólnokształcące w Poznaniu

Proponuje się następujące kategorie wymagań programowych:

1. K – konieczne,
2. P – podstawowe,
3. R – rozszerzające,
4. D – dopełniające,

Wymagań na ocenę niedostateczną nie określa się

Wymagania konieczne (K – wymagania na ocenę dopuszczającą) – dotyczą zapamiętania wiadomości. Uczeń jest w stanie zapamiętać i przypomnieć sobie treści podstawowych praw biologii, podstawowych pojęć biologicznych, najważniejszych zjawisk dotyczących funkcjonowania organizmów.

Wymagania podstawowe (P – na ocenę dostateczną) – dotyczą zrozumienia wiadomości. Uczeń potrafi przy niewielkiej pomocy nauczyciela wyjaśnić, zjawiska i procesy biologiczne, funkcjonowanie organizmów potrafi korzystając prostych eksperymentów wyjaśnić zależności i zjawiska biologiczne

rozszerzające (R – na ocenę dobrą) – dotyczą stosowania wiadomości i umiejętności w sytuacjach typowych. Uczeń posługuje się wiadomościami, które są rozszerzone w stosunku do wymagań podstawowych, potrafi samodzielnie rozwiązywać typowe zadania teoretyczne i praktyczne, korzysta przy tym ze słowników, tablic i innych pomocy naukowych.

Wymagania dopełniające (D – na ocenę bardzo dobrą) – dotyczą stosowania wiadomości i umiejętności w sytuacjach problemowych (np. szczegółowa analiza procesów biologicznych), potrafi zaplanować i przeprowadzić i dokumentować proste doświadczenia biologiczne, korzysta z różnych źródeł informacji.

Wynika z tego, że:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiadomości i umiejętności ujęte w podstawie programowej przedmiotu biologia
- potrafi stosować wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych),
- umie formułować problemy i dokonuje analizy lub syntezy nowych zjawisk,
- umie rozwiązywać problemy w sposób nietypowy,
-

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności programowe,
- zdobytą wiedzę potrafi zastosować w nowych typowych sytuacjach,
- jest samodzielny – korzysta z różnych źródeł wiedzy,
- potrafi zaplanować i przeprowadzić doświadczenia biologiczne prowadzi prawidłową dokumentację doświadczeń, poprawnie wnioskuje
- sprostął wymaganiom KPRD.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości określone podstawą programową
- poprawnie stosuje wiadomości do rozwiązywania typowych zadań lub problemów,

- potrafi wykonać zaplanowane doświadczenie biologiczne i odpowiednio je dokumentować,
- rozwiązuje proste zadanie lub problemy,
- sprostął wymaganiom KPR.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń który:

- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone podstawą programową,
- potrafi zastosować wiadomości do rozwiązywania zadań z pomocą nauczyciela,
- potrafi wykonać proste doświadczenie biologiczne z pomocą nauczyciela,
- sprostął wymaganiom KP.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych podstawą programową, a braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia,
- zna podstawowe zależności biologiczne
- potrafi z pomocą nauczyciela wykonać proste doświadczenie biologiczne,
- sprostął wymaganiom K.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował tych wiadomości i umiejętności ujętych w podstawie programowej, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- nie potrafi rozwiązać zadań biologicznych o elementarnym stopniu trudności, nawet z pomocą nauczyciela,
- nie zna podstawowych praw, pojęć i procesów biologicznych

mgr Grażyna Tarnowska
nauczyciel biologii